

KLAUWAERT, De (1855-1859), "Veertiendaegsch kunst- en letterblad", uitgegeven te Brussel van 3 juni 1855 tot 1857 door het Maerlantsgenootschap, literaire afdeling van het Klauwaertsverbond. Belangrijke medewerkers waren **Jan Jacobs** en **Emmanuel van Driessche**.

Was aanvankelijk een artistieke en letterkundige halfmaandelijkse periodiek met liberale strekking, maar geenszins gebonden aan de partij. Het tijdschrift zette de te Brussel bestaande traditie van onpartijdig **flamingantisme** voort en sprak zich duidelijk uit voor de oprichting van een 'neutrale' Vlaamse partij.

In het begin van 1857 leidde een conflict binnen de redactie tot de uitsluiting van Van Driessche. Het blad werd voortaan geleid door **Geeraard-Jan Dodd** en **Désiré Delcroix**. Het evolueerde naar een meer democratische richting en het veranderde in een Vlaams-liberaal nieuwsblad met als ondertitel "Weekblad voor de Vlaemsche Volksbelangen", dat alleen nog heil zag in een radicale interpretatie van de doctrine van de **liberale partij**. Het wilde de V.B. omvormen in een radicaal-democratische beweging en zich niet in doctrinaire twisten mengen. Ook de materiële belangen van Vlaanderen werden verdedigd. Het voerde een polemiek met het katholieke blad *De Tijd* over het al dan niet partijgebonden blijven. Tijdens de campagne voor de parlamentsverkiezingen van december 1857 nam het aanvankelijk een neutraal standpunt in, maar vanaf november 1857 koos het de zijde van de liberalen. Het was van dan af vurig li-

beraal en antiklerikaal, maar bleef Vlaamsgezind. Dit standpunt lag erg dicht bij de radicale liberale flaminganten te Brussel, die zich in mei 1858 verenigden in de maatschappij **Vlamingen Vooruit**. *De Klauwaert* werd van dan af dan ook de spreekbuis van deze organisatie. Het blad verscheen tot het begin van de jaren 1860, maar werd slechts bewaard tot 1859.

LITERATUUR: E. Gubin, *Bruxelles au XIXe siècle: berceau d'un flamingantisme démocratique (1840-1873)*, 1979.

SAM VAN CLEMEN